ޑްރަގް ކޯޓު

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.

ފަސިލްއާގެ ފުރަތަމަ ޙުކުމުގެ ޚުލާސާ

✧ ފަސިލްއާ ނަންބަރު: 755/DC/2025

✧ ފަސިލްއާގެ ބާވަތް: ޖައިމާވިން ބޭނުންކުރުން

✧ ދަޢުވާކުރާފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

✧ ދަޢުވާގެ ނަންބަރު: 1593/2025/DC/766

✧ ދަޢުވާލިބޭފަރާތް

- ނަން: ފާރޫޤު މުޙައްމަދު (ފާރޫޤު)
- އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A228746
- ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހދ. ނޮޅިވަރަން / ދަސްބުމާލިގާ
- މިހާރު އުޅޭ އެޑްރެސް: ހދ. ނޮޅިވަރަން / ދުންނިކާގެ

✧ ޙުކުމްކުރުން ތާރީޚު: 26 ނޮވެމްބަރު 2025

✧ ނިމުނު ތާރީޚު: 03 މާރޗް 2026

ދައުވާގެ ހުލާސާ:

މިއީ ހދ. ނޮޅިވަރަން / ދަނބިދޫމާލިގާ ފާރޫޤު މުޙައްމަދު، 2025 ނޮވެމްބަރު 04 ދުވަހުގެ 13:07 ހާއިރުކޮޅަށާއި، ހދ.ކުޅުދުއްފުށި، އަލަމާގެ ކައިރިން މީނާ ހިފާފައި ދަނީކޮށް، ކުޅުދުއްފުށި ސިޓީ ޕޮލިސްގެ ފިހާރަކުގައި އެ ވަގުތު ދަރުބާރުގެ ފުލުހުން ފާހަގަކޮށް، މީނާ ހަށިގަނޑުގައި ހުރި ގޮތަށް މީނާގެ އަތުގައި ހުރި ހިފާފައި އޮޅުވާލައި ހުރި ކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، ހދ.ކުޅުދުއްފުށި، ވަލުގެ ކައިރިން މީނާ ހުއްޓުވައި، މީނާ ބަލައި ފާސްކުރުމުން، މީނާގެ އަތުގައިވާ ޕްލާސްޓިކު ފުޅިއެއްގައި މަސްތުވާތަކެތި ފެނިފައިވާތީ، މީނާ ފުރަތަމަ ބެލުމުގެ ދަށަށް މީނާ ގެންގޮސް، މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަހުގީގުގައި ފުލުހުން މީނާއާ ސުވާލުކުރުމުން، މީނާއަކީ މަސްތުވާތަކެތި "ހަކުރު" (ހެރޮއިން) ބޭނުންކުރާ މީހެއްކަމަށް ބުނެ، ހެރޮއިން ބޭނުންކުރާކަން އިޢުތިރާފުވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާރު ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ގުޅިގެން އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ފާރޫޤު މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ކުރެވިފައިވާ ހެރޮއިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާއެކެވެ.

ޝަރީޢަތުން ނުކުތާތައް:

- **އިބްތިދާއީ މަރުހަލާ:**

1. މި ދައުވާ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން 2025 ޑިސެމްބަރު 22 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު އިބްތިދާއީ ބައްދަލުވުމުގައި އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ހެދުމަށާއި، ޑްރަގް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ކަމަށް ފާރޫޤު މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާތީ، ސަބަބުތަކާއެކު މީނާ ދުސްތޫރާއި ބެހޭގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާރު ޤާނޫނު) ގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރާ ރިޢާޔަތްކޮށް، މީނާގެ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ހަދައި 2026 ޖަނަވަރީ 22 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން މި ކޯޓަށް ފޮނުވުމަށް، މަސްތުވާތަކެތީގެ ބާރު ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ނެޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ މައްޗަށް[1] އަމުރުކުރެވިފައިވެއެވެ.

2. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން މައްސަލައިގެ ދައުވާ ފޯމާއި ލިޔެކިޔުންތައް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން، ކޯޓުން އެ ލިޔެކިޔުންތައް ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ހަވާލުކުރި ކަމާއި، މި މައްސަލައިގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ލިބިގަތުމުގެ ހައްޤުގެ ކަމާއި، ސަރުކާރުގެ ޚަރަދުން ބޭނުންވާ ދުވަހާއި ހަމައަށް ޤާނޫނީ ވަކީލެއް ހޯދުމުގެ ހައްޤު ކަންކަމަ، ވަކީލާ ނުލައި ހުށަހެޅުން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް އިޢުތިރާޒެއް ނެތްކަމަށް ދައުވާލިބޭ މީހާ ބުނެފައިވެއެވެ.

3. ނެޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ ފަރާތުން ފާރޫޤު މުޙައްމަދުގެ އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކޮށް، 2026 ޖަނަވަރީ 06 ވަނަ ދުވަހު މި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

[1] މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 435-D1-A/2025/754 އިންޑިކޭޓިވް އެސެސްމަންޓް ހުށަހަޅަން ކުރެވުނު އަމުރު.

- ސަބަބުތަކުގެ މުލަޚްޚަޞް: (ފުރަތަމަ ޙުކުމް)

1. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހދ. ނޮޅިވަރަން / ދަނބިދޫވިލާ ފާރޫޤު މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ދައުވާ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލައިގަނެވުނީ، މިއީ، 2025 ނޮވެމްބަރު 04 ދުވަހުގެ 13:07 އެހެންކަމަށްހެދިއްޔާ، ހދ.ކުޅުދުއްފުށި، އަތޮޅުގެ ކައިރިން މީނާ ހިނގާފައި ދަނިކޮށް، ކުޅުދުއްފުށި ސިޓީ ޕޮލިސްގެ ވިކާތުގައި އެ ވަގުތު ރަނގަޅު ޕްރޮޓޮކޯލްތަކަށް އެއްޗެހި ފުރުޝް ފެނުމުން، މީނާ ހަރަކާތްތެރިވެ ހުރި ގޮތުން މީނާގެ އަތުގައި ގޮނޑި ހިފާފައި އެއްކޮށް ހުރި ކަމަށް ފުލުހުންނަށް ބެލުވުނު، ހދ.ކުޅުދުއްފުށި، ވަޅުގެ ކައިރިން މީނާ ހައްޖަރައި، މީނާ ބަލައި ފާސްކުރުމުން، މީނާގެ އަރިމަތީގައިން މަސްތުވާތަކެތި ފެނިގެންދާ މައްސަލައެއްގައި، މީނާ ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް މީނާ ގެންގޮސް، މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤުގައި ފުލުހުން މީނާއަށް ސާފުކުރުމުން، މީނާއަކީ މަސްތުވާތަކެތި "ހެރޮއިން" (ޑައިމޯފިން) ބޭނުންކުރާ މީހެއްކަމަށް ބުނެ، ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރާކަން އިޢުތިރާފުވެފައިވާތީ، މަސްތުވާތަކެތިއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ގުޅިގެން އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން[2] ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ހުށަހަޅާ ކަމަށެވެ.[3] އަދި މަސްތުވާތަކެތިއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ ބައްޔަކާ ވަރަ ކުށުގެ ދައުވާއާއި މިހާތަނަށް މީނާގެ މައްޗަށް އުފުލިފައިނުވާ ކަމަށް ސަބަބުތަކުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

2. ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ފާރޫޤު މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ކުރި ދައުވާގެ ޖަވާބުގައި، ދައުވާ ސާފުވެއްޖެކަމަށާއި، ދައުވާއާ ގުޅޭ ދައުވާއާއި ކަމަށާއި، ދައުވާގައިވާ ފަދައިން މަސްތުވާތަކެތި "ހެރޮއިން" ޑައިމޯފިން ބޭނުންކުރާކަމަށާއި، އަދި ޖަރީމާ ކުށުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތުގެ ޕްރޮސީޖަރުގައި ބައިވެރިވާ، އެ ޕްރޮސީޖަރު ފުރިހަމަ ކުރަން ބޭނުންވާ ކަމަށް ބުނެ، ސަބަބުތަކުގެ މަޢުލޫމާތުގައި މީނާ އިޢުތިރާފު ވެފައިވެއެވެ.[4] މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ހުށަހެޅިފައިވާ އިންޑެކްސް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓުގެ ނަތީޖާ ފެންވަރާއި ކަމަށާއި، މިމައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދަން ބޭނުންވާ ކަމަށާއި، އަދި މަސްތުވާތަކެތިއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވަރަ ކުށުގެ ދައުވާއާއި މިހާތަނަށް އުފުލިފައިނުވާ ކަމަށް ސަބަބުތަކުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

3. ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އެޖެންސީގެ ފަރާތުން މިކޯޓަށް ފޮނުއްވާފައިވާ ފާރޫޤު މުޙައްމަދުގެ އިންޑެކްސް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު ބެލުމުން، މީނާއަކީ އުމުރުން 18 އަހަރުން ފެށިގެން މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރަމުން އަންނަ މީހެއްކަމަށާއި، އަދި މީނާގެ ކުރީގެ ކުށުގެ ރިކޯޑުގައި މަސްތުވާތަކެތީގެ 07 ރެކޯޑެއް ހުރިކަމަށާއި، މީނާގެ ކުރީގެ ރިކޯޑުތަކުގައި މަސްތުވާތަކެތީގެ ބޭނުންކުރާ "ހައިރިސްކް" އަށް ފެތޭ ކަމަށް ބުނެފައެވެ.

---

[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011

[3] ދައުލަތުގެ ވަކީލު 2026 މާރިޗު 03 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ ހިނދު ބުނެފައި.

[4] ދައުވާލިބޭ ފަރާތް 2026 މާރިޗު 03 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ ހިނދު ބުނެފައި.

4. އަދި، ޑްރަގް ޓްރީޓްމަންޓް އެސެސްމަންޓުން އެނގިގެންދިޔައިރު، ޤާނޫނީ މުޙައްމަދު މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުން ކުރުމަށް ދުވަހަކު ފަހަރާ މިހާރުކަމާއި، މިހާރަށް ނަފްސާނީ ގޮތުންނާއި، ޖިސްމާނީ ގޮތުން އެ ރިލެޕްސްގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބަހައްޓާ ގޮތުން ބައިވެރިވެ، އެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރުމާ ފަދަ ހާލަތެއްގައި ހުރި މިހާރު ކަމާއި، ޤާނޫނީ މުޙައްމަދު ބައިވެރިކުރުމަށް އެދުމާ އެކަށީގެންވާ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަކީ، ޑިޓޮކްސިފިކޭޝަން ފަރުވާ ފުރިހަމަ ކުރުމަށްފަހު، ކޮމިއުނިޓީ ބޭސްޑް އިންޓަރވެންޝަނެއް 06 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަކަށް[5] އެނގެން އޮވެއެވެ.

5. މިގޮތުން ސަރިއަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، މި ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން ޤާނޫނީ މުޙައްމަދުގެ މައްސަލަ ފިޔަވަޅު ޙުކުމްކުރުން، އެ ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުން ހިފެހެއްޓުމާއެކު، މިހާރަށް ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމަށް ސަރުކާރު ފިޔަވަޅުގެ މިހަކަންތަކާއި ރިހެބިލިޓޭޝަން އަދުލުގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިކުރުމަށް ހުކުމް ނެރެކަމާއި، ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ފުރިހަމަކުރެއްވުމަށް، ކޯޓުން ކަނޑާ ފަހުގެ ޝަރުތުތަކާ ފުރިހަމަ ޝަރުތު ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި މިހާ މިނިވަންވުމަށް ފުރުސަތު އެންގޭނެ ކަމާއި، އަދި ޕްރޮގްރާމުގައި ބައިވެރިވުން ނުވަތަ، މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 79 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފިޔަވަޅެއް އެޅުން ނުވަތަ 81 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފަރުވާގެ ޕްރޮގްރާމު ހުއްޓުވުން ނިންމައިފިނަމަ، ޤާނޫނުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މިހާގެ މައްސަލަ ނުކުތު ރިހެބިލިޓޭޝަން އަދުލު ނިމުމަކަށް ގެނެސް، ޝަރުޢީ ޝަރުތު ތަންފީޛު ކުރަން ފެށުމަށް ކޯޓުން އަމުރުކުރާނަކަށް އެނގެން އޮވެއެވެ.

ޝަރުޢީ ޙުކުމް:

ދެންފަހު، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހދ. ނޮޅިވަރަން / ދަނބުމާގިލާ ، ޤާނޫނީ މުޙައްމަދު (އައިޑެންޓިޓީ ކާޑު ނަންބަރު A228746) ގެ މައްސަލަ ކޯޓަށާ ގެއްލިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާގައި ވަކިން މަސްތުވުމަށް "ހަޝިޝް" ގެއްލިން ބޭނުންކުރި ކަމަށް ބުނެ، ދައުވާގައި ކުރަނީ ޤާނޫނީ މުޙައްމަދު ޑްރަގް ކޯޓުގެ ސަރިއަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިއުތިރާފުވެފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 114 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ގެއްލިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުން ޤާނޫނީ މުޙައްމަދު ކުށްވެރިވެއްޖެ ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޤާނޫނީ މުޙައްމަދު 03 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށް ލުމަށް ޙުކުމްކޮށް، މި ފައިސަލާގައި މިހާގެ މައްސަލަ ކުރިޔާ ރިހެބިލިޓޭޝަން އަދުލު ނިމުމަކަށް އަންނަނިވި ނުވަތަ ޑްރަގް ކޯޓުން އެހެން ގޮތަކަށް ކަނޑައަޅަންދެން މި ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުން ހިފެހެއްޓުމަށާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 67 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަމުރު ކުރެވުނެވެ.

14 ރަމަޟާން 1447

03 މާރިޗު 2026

މުޙައްމަދު ސަމީރު

ޤާޟީ

[5] ނޭޝަނަލް ޑްރަގް އޭޖެންސީގެ ނަންބަރު: NDA/IA/2026/15 ރިޕޯޓް